

Συνεργάστηκε ο **Βασίλης Πουλάκης**, Χειρουργός Ουρολόγος - Ανδρολόγος, Διδάκτορας του Πανεπιστημίου Giessen, Γερμανίας, Διευθυντής της Ουρολογικής κλινικής του Doctors' Hospital Αθηνών και του Ιατρικού Κέντρου Αμαρουσίου (www.poulakis-urology.com)

Κέντρα μαστού και ουρολογικές κλινικές σε δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία στη σελ. 53

Καρκίνος του προστάτη

Ποιοι κινδυνεύουν περισσότερο να προσβληθούν;

ΤΑ ΑΚΡΙΒΗ ΑΙΤΙΑ εμφάνισης καρκίνου του προστάτη δεν είναι γνωστά. Παρ' όλα αυτά έχει διαπιστωθεί ότι ορισμένοι παράγοντες ευνοούν την ανάπτυξη του χωρίς να είναι υποχρεωτικό ότι όλοι οι άνδρες που έχουν έναν από τους παρακάτω παράγοντες κινδύνου θα εμφανίσουν οπωσδήποτε καρκίνο στον προστάτη:

Ηλικία άνω των 65 ετών. Η ηλικία είναι ο κύριος παράγοντας κινδύνου. Η πιθανότητα εμφάνισης καρκίνου του προστάτη αυξάνει με την πρόοδο της ηλικίας. Στην Ελλάδα όπως και στις ΗΠΑ οι περισσότεροι άνδρες με καρκίνο του προστάτη είναι μεγαλύτεροι από 65. Η νόσος είναι σπάνια σε άνδρες κάτω των 45.

Οικογενειακό ιστορικό. Ο κίνδυνος είναι πολύ μεγαλύτερος εάν ο πατέρας, ο αδερφός ή ο γιος είχαν καρκίνο στον προστάτη.

Φυλή. Είναι συχνότερος στους έγχρωμους άνδρες των ΗΠΑ παρά στους λευκούς ή Λατινοαμερικανούς. Είναι λιγότερο συχνός στους Ασιάτες και Νοτιοευρωπαίους παρά στους Βορειοευρωπαίους.

Συγκεκριμένες αλλαγές του προστάτη. Άνδρες που έχουν υψηλού βαθμού προστατική ενδοεπιθηλιακή νεοπλασία (Prostatic Intraepithelial Neoplasia, PIN) στη βιοψία προστάτη έχουν αυξημένο κίνδυνο ανάπτυξης καρκίνου προστάτη.

Συγκεκριμένες αλλαγές των γονιδίων. Ερευνητές ανακάλυψαν πρόσφατα ότι ορισμένες αλλαγές στα γονίδια των χρωμοσωμάτων (π.χ. στα γονίδια BRCA1 και BRCA2) αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο εμφάνισης.

Μελέτες δείχνουν ότι η εμφάνιση του καρκίνου του προστάτη δεν αυξάνει με το κάπνισμα, τη χρήση αλκοόλ, τη συνύπαρξη καλοήθους υπερτροφίας του προστάτη, τις σεξουαλικά μεταδιδόμενες ασθένειες, την παχυσαρκία, την έλλειψη άσκησης ή τη διατροφή που είναι πλούσια σε ζωικά λίπη ή κρέας.

Απροστάτευτος προστάτης

Ο καρκίνος του προστάτη είναι σ' όλες τις δυτικές κοινωνίες η συχνότερη κακοήθεια στον σύγχρονο άνδρα και η δεύτερη σε συχνότητα αιτία θανάτου από καρκίνο. Πρόκειται για μια ύπουλη και επικίνδυνη νόσο, καθώς στα αρχικά στάδια της, όπου είναι και πλήρως ίασιμη, δεν παρουσιάζει κανένα απολύτως σύμπτωμα. Μόνο ο προληπτικός έλεγχος που γίνεται από τον ειδικό ουρολόγο και περιλαμβάνει τη δακτυλική εξέταση, τον προσδιορισμό του ειδικού προστατικού αντιγόνου (του λεγόμενου PSA) στο αίμα και το ειδικό διορθικό υπερηχογράφημα μπορεί να αποκαλύψει σε ποσοστό πάνω από 85% τον καρκίνο του προστάτη σε ασυμπτωματικό στάδιο. Ο προληπτικός έλεγχος πρέπει να ξεκινάει από την ηλικία των 50 ετών και να γίνεται ετήσια. Σε άνδρες με οικογενειακό ιστορικό καρκίνου του προστάτη (τουλάχιστον 3 συγγενείς πρώτου ή δεύτερου βαθμού) πρέπει να ξεκινά από την ηλικία των 40 ετών.

Η ίαση του καρκίνου του προστάτη

Πλήρης ίαση του καρκίνου του προστάτη σημαίνει ότι ο άνδρας απαλλάσσεται οριστικά για το υπόλοιπο της ζωής του από τον κίνδυνο επανεμφάνισης της κακοήθειας. Οι δύο βασικές μέθοδοι θεραπείας του καρκίνου του προστάτη, η χειρουργική ριζική προστατεκτομή και η ακτινοβολία - είτε εξωτερική είτε εσωτερική σαν βραχυθεραπεία - έχουν εξελιχθεί σημαντικά, προσφέροντας μακροχρόνια αποτελέσματα ίασης σε συνδυασμό με υψηλή ποιότητα ζωής. Τη μεγαλύτερη όμως εξέλιξη έχει γνωρίσει το χει-

ρουργείο, το οποίο έπαψε να παρουσιάζει τις επιπλοκές και τα προβλήματα της ανοιχτής επέμβασης και έγινε λιγότερο τραυματικό. Μιλάμε για τη ρομποτική χειρουργική που εξασφαλίζοντας τα θετικά στοιχεία του ανοικτού χειρουργείου έκανε την επέμβαση πιο φιλική στον ασθενή και έδωσε ποιότητα στη ζωή του.

Ρομποτική χειρουργική

Η ρομποτική ριζική προστατεκτομή είναι η συχνότερη ρομποτική επέμβαση που γίνεται σήμερα παγκοσμίως. Με τη ρομποτική υποβοηθούμενη αντιμετώπιση του καρκίνου του

προστάτη εξαλείφεται η πιθανότητα αιμορραγιών και τραυματισμών των περιφερειακών οργάνων και κυρίως των νεύρων που εί-

ναι υπεύθυνα για τη στυτική λειτουργία και την ούρηση και οι οποίες αποτελούσαν βασικές επιπλοκές των παραδοσιακών μεθόδων.

Μετά τη ρομποτική προστατεκτομή ο χρόνος παραμονής του καθετήρα είναι συντομότερος (λιγότερος από μία εβδομάδα). Επιπλέον, η πιθανότητα μεταγίσεων και μετεγχειρητικού πόνου ελαχιστοποιείται, συντομεύει ο χρόνος παραμονής στο νοσοκομείο και η επάνοδος στον φυσιολογικό τρόπο ζωής είναι γρηγορότερη και με καλύτερη ποιότητα ζωής.

Η ανάρρωση είναι ταχύτερη λόγω του ελάχιστου τραυματισμού των ιστών και της σημαντικά μικρότερης καρδιαγγειακής και αναπνευστικής επιβάρυνσης του ασθενούς.

Είναι μια ύπουλη και επικίνδυνη νόσος, καθώς στα αρχικά της στάδια δεν παρουσιάζει κανένα σύμπτωμα.

Πρόληψη

Ο ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ διευκολύνει την ανακάλυψη του καρκίνου του προστάτη σε αρχικά άρα και πλήρως ίασιμα στάδια. Αυτός περιλαμβάνει τη δακτυλική εξέταση, τον προσδιορισμό του PSA στο αίμα και το ειδικό διορθικό υπερηχογράφημα. Από την άλλη πλευρά επειδή δεν υπάρχουν ειδικοί παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση του καρκίνου του προστάτη, όπως είναι π.χ. το κάπνισμα για την πρόκληση του καρκίνου του πνεύμονα, δεν μπορούμε με επιστημονική ακρίβεια να δώσουμε ειδικές προληπτικές οδηγίες υγιεινής συμπεριφοράς στους άνδρες. Μελέτες δείχνουν ότι ορισμένα φάρμακα ή ουσίες, όπως π.χ. η βιταμίνη Ε, το σελήνιο, οι λυκοπίνες που βρίσκονται στις ντομάτες και τον πελτέ και τέλος το πράσινο τσάι μπορεί να παίζουν κάποιο ευνοϊκό ρόλο στην πρόληψη της ανάπτυξης καρκίνου του προστάτη.